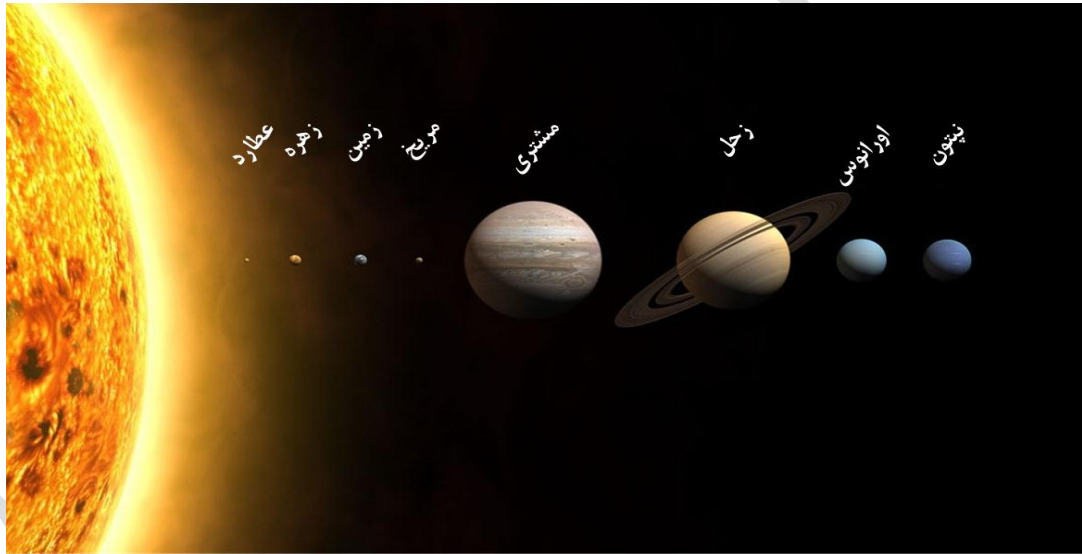

به نام خالق زیبایی ها

درسنامه درس اول مطالعات اجتماعی پایه نهم-ناحیه یک رشت

عنوان درس: زمین، مهد زیبای انسان ها

۱) منظومه شمسی متشکل از چه چیزهایی است؟
متشکل از یک ستاره به نام خورشید و اجرام آسمانی متعدد که در پیرامون آن می گردند.
نکته: **خورشید** در مرکز منظومه شمسی قرار دارد و **سرچشمه** اصلی زندگی بر روی زمین است.
نکته: منظومه خورشید دارای **هشت** سیاره است که زمین، **سومین** سیاره آن است.

سیارات منظومه شمسی

۲) سیارات درونی و بیرونی را باهم مقایسه کنید.
چهار سیاره نزدیک به خورشید که سطحی جامد دارند، «سیاره های درونی» و چهار سیاره دیگر که از گازهای مختلف تشکیل شده اند، «سیاره های بیرونی» نامیده می شوند.
نکته: دانشمندان، عمر زمین و منظومه خورشیدی را حدود **۴/۵ میلیارد سال** تخمین می زنند.
نکته: ستاره خورشید و منظومه خورشیدی، تنها یکی از میلیارد ها ستاره «**کهکشان راه شیری**» است.
نکته: مساحت کره زمین **۵۱۰ میلیون کیلومتر مربع** است.
۳) منظور از موقعیت مکانی یک پدیده چیست؟
یعنی مکان دقیق قرارگرفتن آن پدیده در روی کره زمین.
۴) جغرافی دانان برای تعیین موقعیت مکانی پدیده ها چه ابداعی کرده اند؟

خطوط و تقسیمات فرضی را ابداع کرده اند.

(۵) منظور از استوا چیست؟

در فاصله مساوی از دو قطب شمال و جنوب، می توانیم یک دایره بزرگ را به دور زمین تصور کنیم. این دایره بزرگ، استوا نام دارد.

(۶) منظور از مدارها چیست؟

دایره های دیگری در هر دو نیمکره به موازات استوا رسم شده اند که به آنها مدار می گویند.

هرچه به قطب شمال یا جنوب نزدیک می شویم، این دایره ها کوچکتر میشوند.

نکته: مدار استوا (مدار مبدأ) **صفر درجه** است. بقیه مدارها بین **۰ تا ۹۰ درجه** شمالی یا جنوبی درجه بندی شده اند.

(۷) منظور از نصف النهارها چیست؟

نصف النهارها نیم دایره های فرضی هستند که از قطب شمال تا قطب جنوب کشیده شده اند و طول مساوی دارند.

نکته: برای درجه بندی نصف النهارها، نصف النهاری را که از رصدخانه «گرینویچ» در شهر لندن عبور می کند به عنوان نصف النهار مبدأ انتخاب کرده اند.

نکته: نصف النهار مبدأ، **صفر درجه** و نصف النهارهای دیگر از **۰ تا ۱۸۰ درجه** غربی و **۱۸۰ درجه** شرقی درجه بندی شده اند.

(۸) علت درجه بندی نصف النهارها به **۱۸۰ درجه** شرقی و یا غربی چیست؟
زیرا محیط زمین **۳۶۰ درجه** است.

(۹) منظور از مختصات جغرافیایی یک نقطه چیست؟

هر نقطه از کره زمین روی یک مدار و یک نصف النهار مشخص قرار دارد که به آنها «مختصات جغرافیایی» آن نقطه می گویند.

(۱۰) چگونه طول و عرض جغرافیایی یک مکان را به دست می آوریم؟
با داشتن شبکه مدارها و نصف النهارها.

(۱۱) طول جغرافیایی را تعریف کنید.

طول جغرافیایی هر مکان عبارت است از فاصله آن مکان با نصف النهار مبدأ برحسب درجه.

(۱۲) عرض جغرافیایی را تعریف کنید.

عرض جغرافیایی هر مکان عبارت است از فاصله آن مکان با مدار استوا برحسب درجه.

(۱۳) برای نوشتن طول و عرض جغرافیایی از کدام علائم اختصاری استفاده می شود؟

N (شمالی) ✓

S (جنوبی) ✓

E (شرقی) ✓

W (غربی) ✓

۱۴) به چند نمونه از ابزار های اولیه تعیین مکان ومسیر اشاره کنید.

✓ ستارگان

✓ أسطرلاب

✓ نقشه های اولیه

✓ قطب نما

۱۵) ناوبری ماهواره ای چگونه روشی است؟

روش جدید است که در آن از چندین ماهواره برای ارائه موقعیت و جهت جغرافیایی ومسیر حرکت استفاده می شود. مبنای کار این قبیل سیستم ها برپایه **امواج رادیویی** است که بین ماهواره وگیرنده های مختلف رد و بدل می شود.

من- ماسک- می زنم

شاد باشید

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰